

แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

Guidelines of Participation in School Administration of Basic Educational
Committee under Phranakhon Si Ayutthaya Primary
Education Service Area Office 1

ทิพวรรณ สร้างตนเอง

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Email: tippawan_puyy@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 127 คน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่สร้างขึ้นโดยมีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 47 รายการปฏิบัติ ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ ประกอบด้วย 14 รายการปฏิบัติ เช่น ร่วมวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และร่วมดูแลบรรจุภัณฑ์ให้เด็กในพื้นที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย 11 รายการปฏิบัติ เช่น ร่วมวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 10 รายการปฏิบัติ เช่น ร่วมส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และร่วมดูแลสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 12 รายการปฏิบัติ เช่น ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และร่วมประเมินผลการบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบ และร่วมส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

คำสำคัญ: แนวทาง, การมีส่วนร่วม, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research aimed to construct guidelines of participation in school administration of basic education committee under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Service Area Office 1. The procedure consisted of 3 steps. The samples were 127 school administrators and 127 chairman of the basic education and the tool was a questionnaire. The results showed that : The constructed guidelines of participation in school administration of basic education committee of administration of school administrators under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Service Area Office were consistent with the content, structure and academic principle, suitable and possible more than determined criteria for 4 components within 47 practical items as follows: 1) academic administration including 14 practical items such as to participate the school curriculum planning and to participate

to encouraged students in the service area to obtain education , 2) budget administration including 11 practical items such as to participate the planning of using budget 's school, 3) personnel administration including 10 practical items such as to participate supporting teachers to follow the code of ethics of teaching profession and morale enhancement and encouragement for teachers, and 4) general administration including 12 practical items such as to participate to checking and evaluation of general administration systematically and to participate supporting resource mobilization for education.

Keywords: guidelines, participation, basic education committee.

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 [1] ถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ และโดยเฉพาะในหมวดที่ 5 มาตรา 39 ที่ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง ซึ่งหมายถึง ทั้งเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาจะมีความคล่องตัวในการบริหารและมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของตนเองได้มากขึ้น สถานศึกษาก็จะมีอำนาจ มีความรับผิดชอบในการบริหารตนเองที่ค่อนข้างเบ็ดเสร็จจะมีความคล่องตัวในการบริหารตนเองตามแนวคิดแบบการบริหารแบบฐานโรงเรียน (School – Based Management : SBM) นอกจากนั้นในมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ ดังกล่าวยังได้กำหนดให้มี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา โดยเน้นให้นำหลักการกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วมมาใช้บริหารจัดการศึกษาด้วยความเชื่อว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษานั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ต่อสถานศึกษา และต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมของประเทศ โดยเชื่อว่าถ้าการจัดการศึกษาได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการตามมา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 [2] กล่าวว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญคือ 1) คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายของตนว่ามีความสำคัญอย่างไร ต้องร่วมทำอะไร 2) การได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่สถานศึกษาต้องไปเชิญหรือร้องขอมากกว่าการสมัครใจเข้ามาตามกระบวนการคัดเลือก 3) คณะกรรมการสถานศึกษาบางคนไม่มีความรู้ในการร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา 4) วิธีการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษายังขาดทักษะและประสบการณ์ในการมีส่วนร่วม 5) คณะกรรมการส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจทำการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อสถานศึกษายิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ บริหารสถานศึกษา ภายใต้อำนาจของสถานศึกษาของ ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่ง ออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

4.1.1 ชั้นสร้างแนวทางการทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

4.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้มาด้วยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 5 คน

4.1.3 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการทางการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 17 คน

4.1.4 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการทางการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน และ
2. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้มาด้วยวิธีการกำหนด กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนผู้บริหาร 127 คน และ
2. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้มาด้วยวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย ได้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 127 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา ประถม ศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่ง ออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

5.1.1 ชั้นสร้างแนวทางการทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา บริหารการศึกษา หรือปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา หรือมีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการ สัมภาษณ์ ที่ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โคเฮนและ แมนเนียน (Cohen and Manion) อ้างถึงใน สมบูรณ์ ภูระหงษ์ [3] ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 5 คน

5.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้ คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหาร การศึกษา หรือปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา หรือมี ความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ไม่น้อย กว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้มาด้วย วิธีการเลือกแบบเจาะจง โคเฮนและแมนเนียน (Cohen and Manion) อ้างถึงใน สมบูรณ์ ภูระหงษ์ [3] ที่มีคุณสมบัติ ตามที่กำหนด จำนวน 5 คน

5.1.3 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการทางการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้ คือ ผู้ที่มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา หรือปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา หรือผู้ที่มีความรู้และ ประสบการณ์ด้านการพัฒนาสถานศึกษาหรือมี ประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้มาด้วยวิธีการเลือก แบบเจาะจง [3] ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 17 คน

5.1.4 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการทางการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน

5.1.4.2 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้มาด้วยวิธีการกำหนด กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย [3] ได้จำนวนผู้บริหาร จำนวน 127 คน 2) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ที่ได้มาด้วยวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่ม อย่างง่าย [3] ได้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน จำนวน 127 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับ 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 สร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Cheek list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง

ชั้นที่ 2 ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Cheek list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมของแนว ทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ลักษณะแบบมาตร ประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)

ชั้นที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Cheek list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเป็นไป ได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแนวทางการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่าในแต่ละด้านของแนวทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความตรงเชิง เนื้อหาและโครงสร้างของแนวทางการมีส่วนร่วม โดยมีค่า ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

6.2 ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความเหมาะสม มากที่สุด โดยมี ค่ามัธยฐาน อยู่ระหว่าง 4.00 - 5.00

6.3 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ ของแนวทางการ ทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ความมีนัยสำคัญทางสถิติ ของความเป็นไปได้ของแนวทางการทางการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้าน วิชาการ คือ ร่วมวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.93 ด้านงบประมาณ คือ ร่วมวางแผนการใช้ งบประมาณของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านการ บริหารงานบุคคล คือ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมี จรรยาบรรณในวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.69 และด้านการ บริหารงานทั่วไป คือ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และร่วม ประเมินผลการบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ย 4.40

6.4 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ ของแนวทางการทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จากการสอบถามประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่มีความมียสำคัญทางสถิติของความเป็นไปได้ของแนวทางการทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ด้านวิชาการ คือ ร่วมดูแลแรงจูงใจให้เด็กทุกคนในพื้นที่บริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านงบประมาณ คือ ร่วมกำหนดนโยบายวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ร่วมดูแลสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครู และบุคลากรในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.33 และด้านการบริหารงานทั่วไป คือ ร่วมส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.40

7. การอภิปรายผล

7.1 จากการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีทั้งหมด 4 ด้าน 47 แนวทางพบว่ามีตรงกันกับเนื้อหา โครงสร้างของหลักวิชาการ มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้มากที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

7.1.1 ด้านวิชาการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับ ทศนิยม วิเศษ [5] พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ การแก้ปัญหา และร่วมนิเทศ ติดตามและประเมินผลมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดทุกรายการ

7.1.2 ด้านงบประมาณ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุเมธ จันทร์เจือจุน [6] ที่พบว่า การ

ปฏิบัติงานการบริหารงบประมาณสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภูมิภาคตะวันตกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

7.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุระสิทธิ์ คะลีล้วน [7] พบว่า ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

7.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และร่วมประเมินผลการบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ นิเวศน์ อรรถพงษ์ [8] พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูธุรการ ด้านการจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการประเมินผล และรายงานผลการบริหารงานทั่วไป ตามมาตรการที่กำหนด และปรับปรุงให้เหมาะสมภายในหน่วยงาน วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา มีการวางแผนจัดระบบการบริหารงานทั่วไป

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยไปใช้

8.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางด้านงานวิชาการในเรื่องการมีส่วนร่วมวางแผนจัดทำหลักสูตรไปใช้พัฒนาการบริหารงานวิชาการ และเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางด้านงานงบประมาณเรื่อง การมีส่วนร่วมวางแผนการใช้งบประมาณ

ของสถานศึกษาไปใช้พัฒนาการบริหารงานงบประมาณและเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง

8.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางด้านการบริหารงานบุคคลเรื่อง การมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลและเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง

8.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางด้านการบริหารงานทั่วไปเรื่อง การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบไปใช้พัฒนาการบริหารงานทั่วไปและเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลของการนำแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษา

8.2.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาของสถานศึกษาในการนำแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษภาคบังคับ พ.ศ. 2545”, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2550.
- [2] อารักษ์ พัฒนถาวร, “รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1”, สัมภาษณ์ 9 กันยายน, 2557.
- [3] สมบูรณ์ ภูระหงษ์, “แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, 2551, หน้า 46.

- [4] พรทิพย์ วรจิจโกคาทร, “การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์”, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545, หน้า 93-94.
- [5] ทศนีย์ วินิชชากร, “การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2548, หน้า 80.
- [6] สุเมธ จันทร์เจ็จจุน, “คุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภูมิภาคตะวันตก”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553, หน้า 170.
- [7] สุระสิทธิ์ คะลีล้วน, “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 3”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551, หน้า 115.
- [8] นิเวศน์ อรรถพงษ์, “การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2547, หน้า 81.